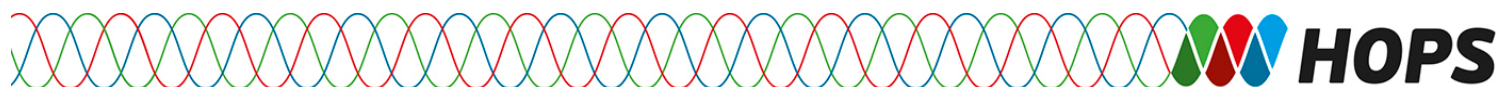

**POP RATNI DOKUMENT VEZAN UZ DOKUMENT PRAVILA O RAZMJENI PODATAKA IZMEĐU
OPERATORA PRIJENOSNOG SUSTAVA, OPERATORA DISTRIBUCIJSKOG SUSTAVA I PROIZVODNIH
MODULA PRIKLJUČENIH NA DISTRIBUCIJSKI SUSTAV**

Sadržaj

1. Uvod 3
2. Sadržaj Pravila o razmjeni podataka između operatora prijenosnog sustava, operatora distribucijskog sustava i proizvodnih modula priključenih na distribucijski sustav 4
3. Obrazloženja pojedinačnih članaka 5

1. Uvod

Elektroenergetski sustav je kompleksan sustav koji se uobičajeno dijeli na proizvodnju, prijenos, distribuciju i potrošnju. Pri tom prijenosni i distribucijski sustav djeluju kao integracijska komponenta za proizvodnju i potrošnju koje se sastoje od mnogobrojnih prostorno disperziranih elemenata. Za djelotvorno obavljanje svojih funkcija operator prijenosnog sustava (dalje: OPS) i operator distribucijskog sustava (dalje: ODS) moraju imati ažurne informacije, ne samo o mrežama pod svojom nadležnosti, nego i o proizvođačima i potrošačima koji su spojeni na njihove mreže.

Tako je jedna od temeljnih obveza operatora oba sustava vođenje evidencije tehničkih podataka o proizvodnim postrojenjima električne energije priključenim na vlastitu mrežu, te, u slučaju OPS-a kao operatora zaduženog za vođenje cijelog elektroenergetskog sustava Republike Hrvatske, i o proizvodnim postrojenjima električne energije priključenim na distribucijsku mrežu, a značajnim za OPS.

To je prepoznato i u opsežnoj regulativi koja između ostalog obrađuje i dostavu/razmjenu podataka, te se ovaj dokument zasniva na odredbama sljedećih dokumenata:

- Uredba Komisije (EU) 2017/1485 od 2. kolovoza 2017. o uspostavljanju smjernica za pogon elektroenergetskog prijenosnog sustava (dalje u tekstu: Uredba (EU) 2017/1485)
- Uredba Komisije (EU) 2016/631 od 14. travnja 2016. o uspostavljanju mrežnih pravila za zahtjeve za priključivanje proizvođača električne energije na mrežu
- Uredba Komisije (EU) 2017/2196 od 24. studenoga 2017. o uspostavljanju mrežnog kodeksa za poremećeni pogon i ponovnu uspostavu elektroenergetskih sustava
- Ključni organizacijski zahtjevi, uloge i odgovornosti u vezi s razmjenom podataka prema Uredbi (EU) 2017/1485 (engl. All TSOs' proposal for the Key Organisational Requirements, Roles and Responsibilities (KORRR) relating to Data Exchange in accordance with Article 40(6) of Commission Regulation (EU) 2017/1485 of 2 August 2017 establishing a Guideline on Electricity Transmission System Operation) (dalje u tekstu: KORRR)
- Metodologija dostave informacija o proizvodnji i opterećenju prema Uredbi (EU) 2015/1222 (engl. All TSOs' proposal for a generation and load data provision methodology in accordance with Article 16 of Commission Regulation (EU) 2015/1222 of 24 July 2015 establishing a guideline on capacity allocation and congestion management)
- Metodologija dostave informacija o proizvodnji i opterećenju prema Uredbi (EU) 2016/1719 (engl. All TSOs' proposal for a generation and load data provision methodology in accordance with Article 17 of Commission Regulation (EU) 2016/1719 of 26 September 2016 establishing a guideline on forward capacity allocation)
- Zakon o tržištu električne energije (NN 111/2021)
- Opći uvjeti za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom (NN 104/2020, 80/2021)
- Mrežna pravila prijenosnog sustava (NN 67/2017, 128/20209)
- Pravila o priključenju na prijenosnu mrežu (HOPS 4/2018)

- Mrežna pravila distribucijskog sustava(NN 74/2018, 52/2020)
- Pravila o priključenju na distribucijsku mrežu(HEP-ODS 3/2021)
- Pravila organiziranja tržišta električne energije(NN 107/2019, 36/2020).

Vrijedi posebno istaknuti KORRR koji u trećoj uvodnoj napomeni propisuje da OPS-ovi u koordinaciji s ODS-ovima i značajnim korisnicima mreže određuju primjenjivost i opseg razmjene podataka temeljen na kategorijama od a) do d) u članku 40. stavku 5., te posebnim člancima Poglavlja 1. Glave 2. Uredbe (EU) 2017/1485. Primjenjivost se stoga mora utvrditi na nacionalnoj razini i podliježe odobrenju od nadležnog tijela nacionalnog regulatornog tijela ili nekog drugog subjekta ako je tako odredila država članica.

Svrha ovih Pravila o razmjeni podataka između operatora prijenosnog sustava, operatora distribucijskog sustava i proizvodnih modula priključenih na distribucijski sustav (dalje: Pravila) je da ispune taj zahtjev, tj. za slučajeve gdje to već nije jednoznačno određeno prethodno navedenim dokumentima, odrediti kome proizvodni moduli priključeni na distribucijski sustav moraju dostavljati podatke, koje podatke operatori prijenosnog i distribucijskog sustava imaju pravo koristiti i obvezu operatora distribucijskog sustava da te podatke prosljedi operatoru prijenosnog sustava.

Kod davanja ovog prijedloga Pravila osobito je uzeto u obzir:

- predloženo rješenje treba biti jednostavno za provedbu i tumačenje primjene
- predloženo rješenje treba uzeti u obzir rješenje primijenjeno u ovom području prije stupanja na snagu prethodno navedene europske regulative
- predloženo rješenje ne smije bilo kojoj strani nametati nove troškove bez potrebe
- s obzirom na broj proizvodnih modula priključenih na distribucijski sustav koja će se u budućnost još i povećavati, predloženo rješenje podrazumijeva da će se željeni rezultat jednostavnije postići prilagodbom operatora sustava, a ne svakog pojedinačnog proizvodnog modula,
- trenutne, ali i buduće potrebe operatora sustava za sve većim brojem podataka potrebnih za učinkovito nadzor, vođenje i/ili upravljanje elektroenergetskog sustava u novim okolnostima, koje znače aktivno sudjelovanje na tržištu čak i malih krajnjih kupaca.

2. Sadržaj Pravila o razmjeni podataka između operatora prijenosnog sustava, operatora distribucijskog sustava i proizvodnih modula priključenih na distribucijski sustav

Koncepcija Pravila je takva da prvenstveno razlikuje obveze prema tipu podataka, tj. razlikuje način dostave podataka za strukturne, planirane i podatke u stvarnom vremenu.

3. Obrazloženja pojedinačnih članaka

U ovom poglavlju je objašnjen detaljnije svaki od članaka Pravila:

Člankom 1. određuje se predmet i opseg Pravila.

Člankom 2. određuje se pravna osnova i potreba donošenja Pravila.

Člankom 3. je pojmovnik kojim se detaljnije definiraju pojedine vrste podataka koje se spominju u Pravilima, kao i pozivanje na korištenje pojmova iz drugih akata.

Kako je riječ o primjeni na konkretnom primjeru koji se provodi u Hrvatskoj, poopćeni pojmovi nadležnog OPS-a i ODS-a zamijenjeni su konkretnim imenovanjem Hrvatskog operatora prijenosnog sustava d.o.o. (dalje: HOPS) kao nadležnog OPS-a i HEP - Operator distribucijskog sustava d.o.o. (dalje: HEP ODS) kao nadležnog ODS-a.

Člankom 4. određuje se da značajni korisnici mreže koji su proizvođači električne energije vlasnici proizvodnih modula priključenih na distribucijski sustav strukturne podatke dostavljaju isključivo HEP ODS-u, što odgovara postojećoj praksi prema kojoj se već pri zahtjevu za priključenje proizvodnih modula dostavlja inicijalni skup strukturnih podataka samo tom operatoru sustava. Ipak, ostavljena je mogućnost da HOPS u slučaju potrebe može zatražiti podatke izravno od proizvođača, npr. u slučaju da su hitno potrebni neki podaci potrebi za izradu modela mreže.

Kako bi HOPS primijenjenim rješenjem poslovnog procesa dobio sve potrebne podatke, predviđeno je da HEP ODS dobivene podatke prosljeđuje HOPS-u. Način dostave podataka iz HEP ODS-a u HOPS je detaljnije određen Ugovorom o međusobnim odnosima kojim se uređuje vođenje pogona mreže i razmjena pogonskih podataka na sučelju prijenosne i distribucijske mreže, koji su temeljem Općih uvjeta za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom obvezni sklopiti HOPS i HEP ODS.

Člankom 5. određuje se da značajni korisnici mreže koji su proizvođači električne energije vlasnici proizvodnih modula priključenih na distribucijski sustav planirane podatke dostavljaju isključivo HEP ODS-u. Ipak, ostavljena je mogućnost da HOPS u slučaju potrebe može zatražiti podatke izravno od proizvođača, npr. u slučaju da su hitno potrebni neki podaci potrebi za izradu modela mreže.

Kako se ne bi umanjila fleksibilnost mogućih rješenja, što je prepoznato i kroz Uredbu (EU) 2017/1485, koja predviđa imenovanje zastupnika za planiranje isključenja, odnosno zastupnika za dostavu planova, ostavljena je mogućnost da treće strane mogu planirati u ime značajnog korisnika mreže koji je proizvođač električne energije vlasnik proizvodnog modula priključenog

na distribucijsku mrežu. Primjer takvog rada je planiranje HEP-Trgovine u ime HEP-Proizvodnje i planiranje HROTE-a u ime članova EKO bilančne grupe.

Kako bi HOPS primijenjenim rješenjem poslovnog procesa dobio sve potrebne podatke, predviđeno je da HEP ODS dobivene podatke prosljeđuje HOPS-u. Način dostave podataka iz HEP ODS-a u HOPS je detaljnije određen Ugovorom o međusobnim odnosima kojim se uređuje vođenje pogona mreže i razmjena pogonskih podataka na sučelju prijenosne i distribucijske mreže, koji su temeljem Općih uvjeta za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom obvezni sklopiti HOPS i HEP ODS. Naglašen je izuzetak kod primjene posebnih propisa, npr. Pravila organiziranja tržišta električne energije koja predviđaju dostavu podataka o planiranoj proizvodnji radne energije izravno HOPS-u, te nema potrebe da te iste podatke HOPS-u šalje i HEP ODS.

Člankom 6. određuje se da značajni korisnici mreže koji su proizvođači električne energije vlasnici proizvodnih modula priključenih na distribucijski sustav podatke u stvarnom vremenu dostavljaju isključivo HEP ODS-u. Ipak, ostavljena je mogućnost da HOPS u slučaju potrebe može primiti podatke izravno od proizvođača, npr. kako je slučaj sa već priključenim vjetroelektranama priključenim na distribucijski sustav.

U ovom članku je predviđena i mogućnost smanjenja obveze značajnih korisnika mreže koji su proizvođači električne energije vlasnika proizvodnih modula priključenih na distribucijski sustav u dijelu dostave podataka koje HEP ODS već ima preko vlastitog sustava daljinskog vođenja.

Kako bi HOPS primijenjenim rješenjem poslovnog procesa dobio sve potrebne podatke, predviđeno je da HEP ODS dobivene podatke prosljeđuje HOPS-u. Način dostave podataka iz HEP ODS-a u HOPS je detaljnije određen Ugovorom o međusobnim odnosima kojim se uređuje vođenje pogona mreže i razmjena pogonskih podataka na sučelju prijenosne i distribucijske mreže, koji su temeljem Općih uvjeta za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom obvezni sklopiti HOPS i HEP ODS.

Člankom 7. potvrđuje se obveza sklapanja Ugovora o međusobnim odnosima kojim se uređuje vođenje pogona mreže i razmjena pogonskih podataka na sučelju prijenosne i distribucijske mreže, uključujući obvezu odgovornog korištenja i čuvanja tajnosti podataka.

Člankom 8. određuje se da odnos obveza iz Pravila i drugih propisa koji se odnose na razmjenu podataka između HOPS-a, HEP ODS-a i značajnih korisnika mreže koji su proizvođači električne energije vlasnici proizvodnih modula priključenih na distribucijski sustav.

Člankom 9. određuje se nadležnost za tumačenje i nadležnost za iniciranje izmjena Pravila.

Člankom 10. određuje da su sastavni dio Pravila i prilozi, koji se nalaze, osim na kraju Pravila, i na mrežnim stranicama HOPS-a i HEP ODS-a. Ukoliko se prilozi ažuriraju, ažurne verzije također moraju biti odgovarajuće objavljene.

Člankom 11. određuje se stupanje na snagu Pravila.

Prilogom 1. određuju se Obrazac za dostavu strukturnih podataka za proizvodne module u hidroelektranama, Obrazac za dostavu strukturnih podataka za proizvodne module u termoelektranama, Obrazac za dostavu strukturnih podataka za module elektroenergetskog parka - vjetroelektrane i Obrazac za dostavu strukturnih podataka za module elektroenergetskog parka - sunčane elektrane, s pojedinačno navedenim strukturnim podacima koje je potrebno dostavljati.

Prilogom 2. se određuje se obrazac, s pojedinačno navedeni planirani podaci koje proizvođači električne energije vlasnici proizvodni moduli priključeni na distribucijsku mrežu trebaju dostavljati

Prilogom 3. se određuju se pojedinačno navedeni podaci u stvarnom vremenu koje svi značajni korisnici mreže koji su proizvođači električne energije vlasnici proizvodnih modula priključenih na distribucijsku mrežu trebaju dostavljati, kao i neki podaci koje dostavljaju samo za module tipa C i D, odnosno samo za module elektroenergetskog parka tipa C i D.